

ประสิทธิภาพของการใช้ระบบการพัฒนาบุคลากร งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคออนไลน์ EPI e-course training V.1.0

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิศพร แก้ววิล^{1*}, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญมล รัชกุล², และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศยามล รณพิพัฒน์^{1, 2, 3}
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
E-mail: champ_rans@hotmail.com

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคมีวิธีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบตั้งแต่การปฐมนิเทศ แนะนำงานวัคซีนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานใหม่รวมถึงจัดให้มีการฝึกอบรมระหว่างการทำงาน (In-service training) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ขณะเดียวกันอาจได้รับการนิเทศจากหน่วยงานเครือข่ายเพื่อพัฒนางานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตามการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Face-to-Face training) มีข้อจำกัดในการกำหนดจำนวนผู้เข้าประชุมในแต่ละรอบ ทำให้จัดการอบรมได้ในวงจำกัดและมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวนมาก เพื่อลดช่องว่างจากการพัฒนาบุคลากรดังกล่าว จึงได้มีการนำระบบการพัฒนาบุคลากรงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคออนไลน์มาใช้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการนำร่องใช้งานระบบ E-course training V.1.0 ในการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นแบบกึ่งทดลองโดยใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาวงจรคุณภาพ PDCA ของ Deming อาสาสมัครเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เขตกรุงเทพมหานครจำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม อย่างละ 40 คน กลุ่มทดลองจะได้รับการอบรมผ่านระบบ EPI e-course ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการนิเทศงานตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ ระบบ EPI e-course training v.1.0 ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวัดความรู้เรื่องงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และแบบสังเกตพฤติกรรมขณะให้บริการ เทคนิควิเคราะห์ข้อมูลด้วย t-test, chi-square, Fisher exact test

ผลการวิจัย

1. คะแนนความรู้ก่อนเรียนของที่ได้รับการอบรมด้วยระบบออนไลน์และกลุ่มที่ได้รับการนิเทศงานตามปกติ มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรมด้วยระบบ EPI e-course training มีคะแนนหลังเรียนในภาพรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 1)
3. พฤติกรรมการให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคระหว่างกลุ่มที่อบรมด้วย EPI e-course training และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการนิเทศตามปกติ มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 2)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในภาพรวมการอบรมด้วยระบบ EPI e-course สามารถเพิ่มคะแนนความรู้หลังการอบรมได้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายหมวดพบว่าระบบลูกโซ่ความเย็น การจัดท่ากะเบียบรายงานและการประมาณการวัคซีน เป็นเรื่องที่มีคะแนนเฉลี่ยหลังอบรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05, .01 ตามลำดับ ส่วนคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการให้บริการระหว่างกลุ่มไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาบุคลากรดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้ระบบการอบรมออนไลน์ทดแทนการนิเทศงานตามปกติได้ แต่ไม่สามารถเพิ่มทักษะขณะให้บริการได้ ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคจึงต้องใช้วิธีผสมผสานทั้งการอบรมออนไลน์และการนิเทศการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มทักษะการให้บริการ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันวัคซีนแห่งชาติและขอขอบคุณเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคทุกท่าน ตลอดจนกองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

หมวดเนื้อหา	กลุ่มทดลอง Posttest (n=40)		กลุ่มควบคุม Posttest (n=40)		t	p-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
หมวดที่ 1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	3.25	1.24	2.90	1.32	1.226
หมวดที่ 2	โรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนและวัคซีนพื้นฐาน	6.10	1.45	5.83	2.25	.650
หมวดที่ 3	การประมาณวัคซีนเพื่อให้บริการ	3.20	1.02	2.48	1.01	3.194
หมวดที่ 4	การจัดท่ากะเบียบรายงานฯ การให้บริการวัคซีน	6.08	1.77	5.05	1.85	2.527
หมวดที่ 5	วัคซีนและระบบลูกโซ่ความเย็น	7.88	1.52	6.70	2.09	2.874
หมวดที่ 6	การเตรียมการและการให้บริการวัคซีน	6.28	1.45	5.60	2.13	1.655
หมวดที่ 7	อาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	5.25	1.75	4.85	1.69	1.040
คะแนนรวม หมวดที่ 1 - 7		38.03	6.32	33.40	8.32	2.818

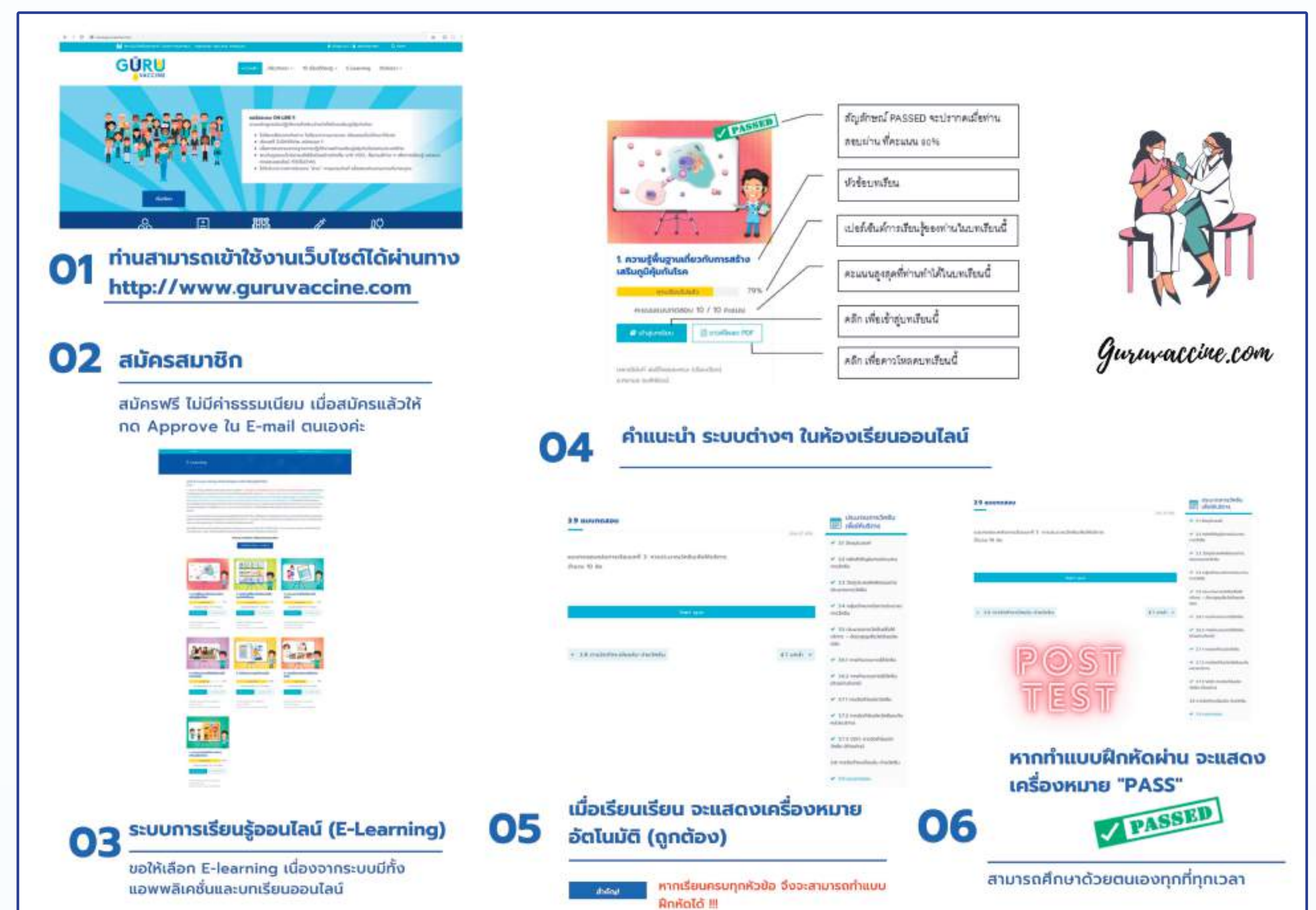
*p < .05, **p < .01

ตารางที่ 2

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคระหว่างกลุ่ม

คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	ควบคุม	ทดลอง	t	p
	14.52 (.54)	14.62 (.71)	-.696	.066

วิธีการใช้งานระบบ GuruVaccine (EPI e-course V.1.0)

01. สามารถเข้าใช้งานเว็บไซต์ได้ผ่านทาง <http://www.guruvaccine.com>

02. สมัครสมาชิก
สมัครฟรี ไม่ค่าธรรมเนียม เมื่อสมัครแล้วให้กด Approve ใน E-mail ของคุณ

03. ระบบเรียนรู้ออนไลน์ (E-Learning)
ขอให้เลือก E-learning เมื่อจากระบบนี้ถึงแอปพลิเคชันและบทเรียนออนไลน์

04. ค้นหา ระบบต่างๆ ในห้องเรียนออนไลน์

05. เมื่อเรียนจบ จะแสดงเครื่องหมายอัตโนมัติ (ถูกต้อง)

06. หากทำแบบฝึกหัดผ่าน จะแสดงเครื่องหมาย "PASS" สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ทุกเวลา

